

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenšil nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Še manj ko sentimentalna politika.

Ena glavnih napak slovenske politike je bila od nekdaj, da je vse preveč prezirala realna dejstva in živela v oblačkih. Kar smo sanjali, kar smo želeli, to nam je bila politična modrost, dokler nas niso udarci poučili, da je bila naša politična modrost v resnici velika neumnost. Zlasti po preobratu je bil zlati čas te slovenske sentimentalne politike. Kako smo sanjali o pravičnosti sveta, kako smo z besedami in frazami rogovilili proti Wilsonovi črti, kako smo se napenjali zaradi Koroške, dokler nismo vsega izgubili in prijadrali srečno do nettunskih konvencij. Noben politik, nobena stranka nam ni toliko škodovala, ko naša sentimentalna politika.

Vse pa kaže, da imajo pri nas ljudje sposobnost še za bolj mizerno politiko. To smo morali z obupom v srcu konstatirati, ko smo čitali božični uvodnik v »Mariborskem Večerniku Jutra«. V tem uvodniku kliče poslanec dr. Pivko Slovence, da naj gredo globlje v slovensko politiko. Kakšna je ta politika žal g. Pivko ne pove in tudi tega ne izvemo, kje na svetu je le en merodajen in odgovoren slovanski politik, ki to politiko tudi izvaja. Vseeno: globlje v slovensko politiko! In žalibože moramo biti prepričani, da ni malo ljudi, ki vzklikajo, da treba iti globlje v slovansko politiko in ki mislijo, da je zadel dr. Pivko v črno, ko je pogled staro slovensko sentimentalnost o čudotvornosti slovanske politike.

To so predvsem vsi oni ljudje, ki mislijo, da Rusi kar čakajo, kdaj da bodo smeli pričeti voditi tudi slovensko in ne samo rusko politiko. To so vsi oni sanjaci, ki mislijo, da je zavest o slovanski solidarnosti močnejša od interesov, ki so merodajni za življenje narodov. Ne od vojne in ne od poveljnih dogodkov se ti ljudje niso nič naučili in kakor so sanjali njih predniki pred pol stoletjem, tako sanjajo oni danes.

Ali tudi najlepše sanje imajo to napako, da so samo sanje in da se življenje za nje ne zmeni. Prav tako je tudi s sanjami o slovanski politiki. Ta danes nikjer realno ne obstoji in ne more obstojati, ker je vsak slovanski narod tako izpolnjen z bojem za lastne interese, da na interese drugih narodov niti misliti ne more. Kjer pa ni skupnih interesov, tam tudi ni skupne politike, ker interesi določajo politiko, ne pa sanje.

In čas bi bil, da bi se Slovenci že enkrat tega zavedali in spoznali, da moramo voditi samo in v prvi vrsti le slovensko politiko. Samo ta je realna, samo ta nam je potrebna in zlasti sedaj, ko smo skoraj deset let vodili vse mogoče politike, samo ne slovenske.

Globlje v slovensko politiko, je zato edino realno geslo in samo na tem geslu je mogoče združiti slovanski narod. Združitev naroda za konstruktivno delo pa je glavno in vse drugo le postransko vprašanje.

Klic po slovanski politiki Slovencev pa je gladka nesmisel. Ni danes nikogar na svetu, ki bi bil nosilec take politike in če se mi Slovenci domišljujemo, da moremo biti to mi, nam ne izostane blamaža.

Poglavje za sebe pa je politika, ki vodi od Carzana do slovanstva in tudi to poglavje govori le o nujnosti slovenske politike. Leta 1918 je bil slovanski interes zadržati Italijane čim dalje od slovenske meje in če bi bili Slovenci na višku bi morali s slovanskimi bataljoni držati fronto proti Italiji. Zavezniški interesi bi morali tedaj utihniti pred slo-

Seja vlade.

Beograd, 28. dec. Na sinočnji seji vlade, ki je trajala od 6. do 9. zvečer, se je največ časa razpravljalo o ureditvi sodniških plač. Na seji se je obravnavalo stališče sekcije zakonodajnega odbora, ki je bila mnenja, da bi bilo glede na izjemni položaj, ki ga uživajo sodniki v uradniških vrstah, treba njihove plače urediti z zakonom o sodnikih, katerega je sekcija že pregledala in ki se nahaja sedaj pred plenomom zakonodajnega odbora. Ker je sekcija svoj sklep storila soglasno in ni hotela osvojiti razlogov, katere je zastopala vlada, da bi se vprašanje sodniških plač uredilo s posebnim zakonom, je morala vlada to vprašanje iznova vzeti v razpravo. Po daljši diskusiji je vlada končno pristala na to, da se sodniške plače urede tako, kakor je predlagala sekcija zakonodajnega odbora. — Razpravljalo se je dalje tudi o tem, ali naj se hkrati povišajo plače sodnikov. Ministri so bili različnih misli; v glavnem pa je prevladalo mišljenje, da naj se plače sodnikov povišajo

na ta način, da se jim zvišajo draginjske doklade. Vendar se pa tudi glede tega ni še končno sklepalo, temveč je bilo zastopniku finančnega ministra in pravosodnemu ministru naročeno, da sporazumno izdelata tabelo, po kateri naj bi vlada zvišala prejemke in da se šele na ta način preračuni finančni efekt, ki bi ga zahtevalo zvišanje sodniških plač.

Na seji ministrskega sveta je bilo dalje odločeno, da se v imenu vlade udeležijo proslave 100 letnice »Matice Srpske« in ustanovitve gimnazije v Novem Sadu ministri Kumanudi, Stanković in Obradović. V Pirotu na proslavo 50 letnice osvobođenja pa bi imel oditi v imenu vlade in jo zastopati minister brez portfelja Velja Popović.

Ministru za narodno zdravstvo je bil nato dovoljen kredit 5 milijonov Din za razne nabave v tovarni v Varešu.

Na koncu sta poročala ministrskemu svetu minister Ilija Šumenković o načrtu zakona o šumah in vojni minister o zakonu o dobrovoljcih.

Preprečen atentat na železniško progo pri Skoplju.

Beograd, 28. dec. Predsinočnjim okrog 9. bi bilo v Skoplju kmalu prišlo do novega atentata na železniško progo Skoplje—Kumanovo, ne daleč od postaje Romanovac. Med 7. in 8. uro je nedaleč od te postaje napadla nekega našega milicionarja skupina bolgarskih banditov. Več komitov, ki so bili oblečeni v našo vojaško obleko — med njimi je bil eden oblečen v častniško obleko, le da ni imel epolet — se je priplazilo našemu milicionarju, ki je stal na straži, za hrbet in ga nenadoma, predno je še mogel rabiti orožje, napadlo. Banditi so stražnika spraševali, kje je železniška proga, ta pa ni hotel na nobeno vpraša-

nje odgovoriti. Potem so ga zvezali in zvezanega pustili v snegu. Banditi so se nato odpravili dalje, iskat železniško progo. Našemu stražniku se je posrečilo oprostiti se vezi, na kar je takoj odšel do bližnje orožniške postaje, kjer je naznanil, kaj se mu je pripetilo. Orožništvo je brez odloga začelo napadalce zasledovati. Upati je, da jih bodo kmalu prijeli, ker je sneg. Gotovo gre zopet za razbojniško tolpo, ki se je pripravljala na atentat na železniško progo Skoplje—Kumanovo. — Razbojnik je sedaj zasledujejo z vseh strani in z vso energijo. O rezultatih zasledovanja dozdej še ni bilo nobene vesti.

KRALJ NA LOVU.

Beograd, 28. dec. Kralj je še vedno v Belju na lovu. Po vesteh, ki smo jih dobili, se kralj šele konec tega tedna vrne v Beograd.

SPORAZUM MED SRŠKIČEM IN ANDRIČEM.

Beograd, 28. dec. Po vesteh iz Sarajeva je prišlo med ministroma dr. Andrićem in dr. Srškićem do popolnega sporazuma. 29. t. m. bosta dr. Andrić in dr. Srškić skupaj odpotovala v Beograd in se tam sestala k posvetovanju z Veljo Vukičevićem in dr. Spahom.

TRGOVINSKA POGODBA Z NEMČIJO STOPI DANES V VELJAVO.

Beograd, 28. dec. Naš in nemški zunanji minister sta zadnji čas izmenjala več not, ki govore o izvajanju nedavno sklenjene trgovin. pogodbe med našo državo in Nemčijo. Po sporazumu obeh ministrov bi imela trgovinska pogodba danes stopiti v veljavo.

STEPIC OBDOJEN NA 23 LET.

Beograd, 28. dec. Včeraj popoldne ob pol 2. je sodišče po dolgem posvetovanju izreklo končno rzsodbo proti bivšemu

venskimi in samo to je bilo pravo stališče.

Tega pa nismo spoznali, ker smo upali v pravičnost in bogzna še kake sanje. In sedaj naj vnovič zopet sanjamo o slovanski politiki, mesto da delamo realno slovensko politiko?

Ne in ne! Ker ta politika bi bila že slabša od sentimentalne politike in po njej naš čakajo — le udarci. Ali ni tako gospod doktor Pivko?

blagajniku, notranjega ministrstva Stepiću. Za rzsodbo je v vsem Begoradu vladalo veliko zanimanje. Stepić je poslušal rzsodbo še precej hladnokrvno. Za prvi del utaje državnega denarja v znesku pol milijona Din je bil Stepić obsojen na 20 let ječe. Glede nadaljnjih milijonov Din, zaradi katerih je bil Stepić obtožen, pa se sodišče ni moglo prepričati o njegovi krivdi, zato je bil v tej stvari oproščen. Za drugi del kraje državnih dokumentov in njihove potvoritve je bil Stepić obsojen na 3 leta ječe. Razen tega mora plačati državi 500.000 Din, ki jih je vzel. Plačati mora dalje vse sodne stroške in stroške advokata za obrambo v višini 30 tisoč Din in slednjič vse takse. Advokat se bo zaradi Stepića pritožil na višje sodišče.

NEPOTREBNI UKREPI.

Beograd, 28. dec. Minister notranjih del je za italijanski humoristični list »Il 420«, ki izhaja v Firenzi in ki je prinašal karikature proti naši državi in proti našemu kralju, izdal prepoved vstopa in razširjanja po naši državi.

TROCKI — SPOKORNIK.

Paris, 28. dec. Po vesteh iz Moskve je Trocki pristal na to, da se pokori vsem pogojem centralnega komiteja komunistične stranke.

TEMPERATURA PRIČENJA PADATI.

Dunaj, 28. dec. Temperatura zopet naglo pada. Včeraj je bilo na Dunaju že — 1°. Izgleda, da se bliža nov val mraza. Po vesteh iz Londona je tam velika megla in snežni viharji. Vso prejšnjo noč je snežilo. Predvčeršnjim popoldne je bil ustavljen zračni promet s Parizom.

Nobene politične izpremembe.

Beograd, 28. dec. V političnem položaju zadnje dni — nobenih dogodkov. Vsi odličnejši politiki so namreč izven Beograda. Politični krogi menijo, da bo politični položaj v mesecu januarju in sicer takoj ob začetku znatno oživel. Posebna pažnja političnih krogov — zlasti pa opozicionalnih — se posveča kongresu Demokratske stranke.

MUSSOLINI OBIŠČE EVROPSKE PRESTOLICE?

Budimpešta, 28. dec. »Az Est« prinaša vest, da bo Mussolini pomladi posepil evropske prestolice Berlin, Paris, London, Dunaj in Budimpešto. Za pravi cilj tega potovanja se še ne ve.

PO RIMSKEM OBISKU MIHALOKOPULOSA SE BODO ZBOLJŠALI ODNOSI MED GRŠKO IN BOLGARSKO.

Atene, 28. dec. Grški poslanik v Sofiji Rafailos je dobil ukaz, da takoj nastopi svoje mesto v Sofiji. Izgleda, da namerala grška vlada rešiti sporna vprašanja z Bolgarijo. Dozdej se je mislilo, da med tema državama ne more priti do normalnih odnosov. V političnih krogih pa so zdaj prepričani, da se bodo odnosi med Bolgarijo in Grčijo zdaj zboljšali.

ŠTEVILNE ARETACIJE KOMUNISTOV V VARŠAVI.

Varšava, 28. dec. Tu je bilo aretiranih kakih 50 komunistov, med njimi veliko število komunističnih omladincev.

TURŠKI PARNIK SE POTOPI.

Carigrad, 28. dec. Turška ladja »Selling« je v bližini Bruse trčila v parnik »Marmara«. Pri tem se je smrtno ponesrečilo 30 potnikov, druge so pa rešili.

IZREDEN NEBESNI FENOMEN V ITALIJI.

Rim, 28. dec. V okolici Siene se je na badnji dan pojavil na nebu izreden nebesni fenomen. Iznemada je bilo vse nebo osvetljeno z nenavadno belo svetlobo, ki je ostala na nebu kakih 30 sekund. Potem je svetloba izginila. Dolgo časa pa se je še opazalo precejšnje zvišanje temperature. Pojav komentirajo na različne načine.

PETROLEJSKI RESERVOAR EKSPLODIRAL.

London, 28. dec. V Tiencinu je eksplodiral in zletel v zrak rezervoar petrolejske družbe »Standard Oil Comp.«, ki je vso srednjo Kitajsko preskrboval s petrolejem. Škoda je velikanska. Ceni se na preko 15 milijonov dolarjev. Ni še dognano, koliko je bilo pri tem mrtvih. V vsem okraju vlada silna panika.

BERLIN — PIJE.

Berlin, 28. dec. O božičnih praznikih so pripeljali v bolnice na stotine ljudi, ki so bili zastrupljeni z alkoholom, med njimi je bilo 11 smrtnih slučajev.

POTRES V RIMU.

Rim, 28. dec. Včeraj so zaznamovali močan potres z epicentrom 30 km od Rima. Potres je trajal 4 minute. V nekaterih krajih je bilo poškodovanih mnogo poslopij. Posebno je trpela okolica Nemisa, kjer so prekinjene vse komunikacije. Škoda je velika. Sodi se, da so bile tudi človeške žrtve. Nekaj dijak je bil ranjen na glavi s kamnom, ki je padel s cerkvenega zvonika. Večjo škodo so trpeli tudi kraji okrog Monte Cara.

Kočevar na obtožbo Iskre oproščen.

KAJ BO UKRENIL SEDAJ SVET SLUSATELJEV LJUBLJANSKE UNIVEZE.

Včeraj od 11. do 18. ure se je nadaljevala razprava proti novinarju Kočevarju, ker je očital jur. Iskri, da je denunciral dijakke, osumljene komunizma.

Razpravi je predsedoval v. s. svetnik Kralj, voditelj v. s. s. Mladič, v. s. s. Mohorič in sodnik Juvanc. Obtožbenca je branil dr. Vladimir Ravnihar, zasebnega voditelja pa je zastopal dr. Knaflič.

Pri včerajšnji razpravi je bil med drugim zaslišan tudi bivši prosvetni šef dr. Pavel Pestotnik, ki pa se je pri izpovedi zapletel v zelo neprijetno kontradiktornost s svojo izpovedjo, katero je podal tekem preiskave. Ko je Kočevarjev branitelj dr. Vladimir Ravnihar konstatiral to kontradiktornost, je dr. Pestotnik zašel v neprijetno zadrego ter se nazadnje rešil v ono območje, iz katerega se je mogoče najlažje rešiti, namreč s tem, da se nekaterih važnih momentov ni mogel spomniti. Ko pa mu je Aleš pri konfrontaciji dejal, da mu je Pestotnik sam priznal, da je podatke dobil tudi od Iskre, je dr. Pestotnik izjavil zopet, da se ničesar ne spominja in da izključuje možnost, da bi kaj takega takrat Alešu izjavil. Po izpovedi dr. Pestotnika je obtoženec Kočevar zašel v afekt in ogorčen zaklical njemu v obraz: »Moralno ste danes vi na zatožni klopi!«

Predsednik sodnega senata v. s. s. Kralj je nato obtožbenca ukoril, češ, da se nima pravice dajati moralnih lekcij priči, to je dr. Pestotniku. Zaslišane so bile nato še nekatere priče, nakar je sledil govor dr. Knafliča.

Dr. Knaflič je v svojem govoru skušal sicer omalovaževati vso zadevo. Oznalil jo je za »ričet«. Stranka obtožitelja se je pokazala tudi zelo »velikodušno« in je predlagala za obtožbenca najnižjo možno zakonito kazen brez zahteve po zasebni odškodnini.

DR. VLADIMIR RAVNIHAR.

je v svojem dobro uro trajajočem obrambnem govoru ugotovil najprej, če smatra zastopnik zasebnega obtožitelja zadevo za »ričet«, potem je zelo verjetno, da je to zanj zelo neuporabna jed. Vsa razprava kaže prav malo razveseljivo sliko iz dobe PP-režima v Sloveniji in obenem pomenja črno točko v zgodovini slovenskega študentstva, ker obravnava edinstveni slučaj medsebojnega denunciranja med našimi študenti. Dijaštvo ima svoj častni kodeks, ki je zelo občutljiv. Če v osnovni šoli pomenja »špec« nečasten izrodek, ki ga je treba grajati.

Obtoženec je v svoji obrambi naglasil, da izrecno protestira proti domnevi, da je on napadel Iskro radi morebitne osebne maščevalnosti. Kočevar je v svojem idealizmu smatral za svojo častno dolžnost, da stopi v obrambo akademske morale in časti proti denuncianstvu. Če priča dr. Brezigar emfatično povdarja, da je bila državljanska dolžnost vsakogar ovajati svoje tovariše radi komunizma, potem je treba spričo te obžalovanja vredne izjave konstatirati, da je vendar treba končno enkrat obračunati pri nas s fantomom komunizma. Komunizem v Sloveniji ni nikdar obstojal in je tvoril le orožje gotove politične skupine proti nasprotnim skupinam. Slovenski komunizem je bil prav za prav le skrajno krilo socialne demokracije, ki je hotelo očuvati idejno čistoto znanstvenega marxizma. Namenoma sem vprašal drugo klasično pričo dr. Bajiča, kaj razume

pod komunizmom in dr. Bajič ni mogel vkljub svoji izjavi, da zelo dobro pozna marxizem, izreči o komunizmu osumljenih študentih nič drugega, kot da so za razredni boj, t. j. za ono, kar pridiga vesoljna socialna demokracija. Če pogledamo, kdo so bili ti možje, o katerih pravi dr. Pestotnik in z njim dr. Brezigar, da so ogrožali vso človeško družbo in našo državo posebej, vidimo, da imamo opraviti z večinom 13—14 letnimi dečki.

Mladina mora biti revolucionarna, drugače ni mladina. Zgodovina pa nam priča o mnogih velikih možeh, ki so bili v mladosti revolucionarni, v zrelih letih pa so postali najboljši patriotje. Smrtni greh je, kdor stre ta mlada življenja!

Glejmo! Ovajalo se je tedaj radi namišljene komunizma v času najhujšega uveljavljanja obznanja. Ekskulpiram deloma zasebnega obtožitelja Iskro in mu priznam, da je ravnal mnogo pod vplivom drugih. Ekskulpirala sta ga deloma že priči dr. Pestotnik in dr. Brezigar, ki sta odgovornost za srednjesolska preganjanja deloma prevzela tudi nase. Priznam pa tudi moram srednjesolskim ravnateljem, da so tedaj postopali pedagoško vse bolj pravilno in da so reagirali na poziv dr. Pestotnika šele tedaj, ko jih je o komunizmu na srednjih šolah in njega imenom navedenih »propagatorjih« obvestil v posebni okrožnici. Nato je dr. Ravnihar govoril o dokumentu! Nato je dr. Ravnihar govoril o splošnem stanju prosvetne uprave v Sloveniji pod dr. Pestotnikom, ko je bilo pregnano nad 70 učiteljev iz svojih službenih mest, v dobi PP-režima, ko je cvetelo ovaštvo, ko je bil ves zrak poln policijskega duha in vse to v znamenju »svobodomiselnosti« in napačnega napredka, ko je tajništvo SDS razpošiljalo posebne okrožnice po deželi, v katerih je pozivljalo svoje pristaje na preganjanje nasprotnikov.

Dr. Ravnihar je izrazil začudenje, kako je vendar mogel Iskra vložiti tožbo, ko je vendar izjavljal, kakor je dokazano po pričah, da je njegova državljanska dolžnost — denunciranje.

V nadaljnjem govoru je dr. Ravnihar navajal ves dokazilen material v razbremenitveni obtožbeni Kočevarji. Navajal je številne izjave zasebnega obtožitelja Iskre napram raznim pričam, v katerih je priznaval oziroma sam sebe označeval ali pa se kesal svoje denuncijantskega početja. Vzkliknil je: »Javnost se bo čudila, ko bo zvedela, da so nekateri študentje prevzeli vlogo policijskih zaupnikov, vlogo vohunov (branitelj navaja slučaj V. Gasparija) za svojimi tovariši; — študent pa zaupnik policije; — ali ni to contradictio in adiecto?«

Razprava se je na to zaključila. Sodni senat se je umaknil k dolgemu posvetovanju.

Oprostilna razsodba. Kočevar oproščen.

Ob ¼ na 6. zvečer je v. ss. Kralj razglasil razsodbo, glasom katere je bil Ciril Kočevar oproščen krivde po tiskovnem zakonu. Razsodba je motivirana z daljšimi razlogi, ki navajajo, da se je Kočevarju

dokaz resnice posrečil.

Avditorij je sprejel z vidnim in velikim zadovoljstvom in globokim moralnim zadovoljenjem na znanje.

Pribičević je ostal centralist.

Po ustanovitvi seljaške-demokracije skušajo nekateri esdeesarski listi dopovedati površnim bralcem da se je sedaj SDS popolnoma izpremenila in da ni več centralistična, temveč za federacijo. Kako velika zmotja je to, je sijajno dokazal »Obzor« v svojem božičnem uvodniku in zato objavljamo najmarkantnejša mesta iz njegovega članka. »Obzor« piše:

»Pribičević se smatra za ustanovitelja obstoječega centralizma. On ga je forsiral, on je Srbijance nanj nagovarjal, on je silil na to, da čim prej izginje pokrajinske vlade in da se vsa moč koncentriira v ministrstvih. In dejansko se je na njegovo izpodbudo uvedla ministrska diktatura, ki je bila dejansko le orožje v rokah strankarskih voditeljev. To čisto oligarhijo je podpiral Pribičević, ker je mogel na ta način zadovoljiti svoji ambiciji in biti diktator vse države. To je bilo v družbi z Davidovićem in Pašićem in po Pašićevi smrti je mislil postati samoderžec.

Če bi ostale pokrajinske vlade in sabori, bi igral Pribičević tudi v hrvatskem saboru v Zagrebu neko vlogo, toda nikdar ne bi prišel do te moči, do katere je prišel, in ki jo je po lastni krivdi izgubil. To velja za njega še vedno in zato je on še naprej centralist. Zato ne dobi sistema, ki vlada v Beogradu, temveč dolži ljudi in stranke, ki niso znale izvesti njegovih idej, ki niso izvedle dejanske enakosti v zakonodaji in dolži jih baš zato, ker bi se tako tem lažje izvedla hegemonija v eksekutivi. Pribičević je bil prepričan, da bo on in njegovi prijatelji zavzeli vsa važnejša mesta v Beogradu, ker je vedel, da Srbijanci nimajo strokovnjakov, ki bi mogli voditi tako kompliciran aparat. To računanje je bilo pravilno, samo da ni Pribičević računal s tem, da Srbijance zelo malo ženi, da ne bi zavzeli vsa mesta v državi, pa čeprav niso strokovnjaki. Če ni kvalificiranih, bodo pa nekvalificirani in tako je bilo pred in med vojno in tudi po vojni. Čim

manj je kje znanja, tem manj je tudi kritike, a tem več korajžje. Zato je tudi mogoče, da so ministri in eksperti brez strokovne naobrazbe. Tako bo tudi naprej in zato je Pribičević jezen in zato groze njegovi ljudje s federacijo, ker bi drugače izgubili sploh vsako možnost, da se pritepejo do onih mest, ki so jih že imeli.

Nasprotno Pribičević še nadalje brani centralizem in pravilno dokazuje, da so Srbijanci postali sedaj separatisti, da je vlada tista, ki ubija unitarizem, ker izvaja neenakost v državi, ko zavaruje Srbiji poseben položaj. »Nato dokazuje »Obzor«, kako se razlikuje v praksi nazor federalistov od mišljenja Pribičevića. Federalisti ne morejo biti za izenačenje davkov, ker njim je glavno, da samo oni določajo, kake davke plačuje kaka pokrajina in da ostanejo ti davki doma. Da govorimo za naše razmere. Slovenskemu federalistu mora biti čisto vseeno, kake davke plačuje Bosna ali kaka druga pokrajina. Če ta ne polaga važnosti na šolstvo in zato ne potrebuje za šolstvo, je to njena stvar in to Slovenije ne briga. Slovenski federalisti hočejo samo to, da samo Slovenija določa višino davkov v Sloveniji in da tudi Slovenija določa o uporabi teh davkov. Slovenski federalisti se zato ne more ogrevati za davčno izenačenje, temveč je za to izenačenje le, če na noben drug način more obvarovati Slovenije pred davčno preobremenitvijo.

Pribičević pa je načelno za izenačenje zakonov in davkov, on hoče, da je povsod vse enako, ker je prepričan centralist ali unitarist. Zato je smešno govorjenje, da se je SDS po vstopu v seljaško demokracijo izpremenila. Ne, ona je ostala centralistična, kakor je bila in samo vsiljeno bivanje v opoziciji je povzročilo, da kriči proti vladi in da mislijo nerazumni ljudje, da je to kričanje tudi odpoved od centralizma.

Kako velika zmotja je to, dokazuje »Obzor« uvodnik prepričujoče!

Celjski občinski proračun.

»Jutro« poroča v številki 293, z dne 13. decembra v članku »Celjski občinski svet« z dne 12. t. m. med drugim tudi to-le:

»Prva točka dnevnega reda je bil proračunski provizorij za januar in februar 1928. Občinske davštine ostanejo v tem nespremenjene. V tem času je bil poprej redni pro-

račun že davno izglasovan. Pisec v poslednjem stavku vsekakor trdi, da je bil pod prejšnjim režimom proračun vsaj je v prvi polovici meseca decembra vsakoletno izglasovan v občinskem svetu. Da se vidi, kako je la trditve iz trte izvita in ima namen le varati javnost, priobčim naslednje podatke:

V letu 1922 do vključno 1926 je bil mestni proračun v občinskem svetu sprejet:

za leto 1922 12. junija 1922,
za leto 1923 4. januarja 1923,
za leto 1924 21. novembra 1923,
za leto 1925 12. februarja 1925 in 13. amrea 1925,
za leto 1926 24. novembra 1925.
Od nadzorstvene oblasti pa so bili občinski proračuni odobreni v dobi 1922 do vključno 1926:

za leto 1922 4. avgusta 1922,
za leto 1923 23. marca 1923,
za leto 1924 18. januarja 1924,
za leto 1925 28. marca 1925,
za leto 1926 4. januarja 1926.

Pred prvo polovico meseca decembra je bil mestni proračun sprejet v občinskem svetu torej le za leto 1924 in 1926.

V zakonitem roku, kot to predpisuje § 52. občinskega statuta, pa proračun v občinskem svetu s prejšnjo večino niti enkrat ni bil izglasovan! Navedeni paragraf namreč kategorično veleva, da mora biti občinski proračun najkasneje 2 meseca pred začetkom novega upravnega leta v mestnem zastopstvu ugotovljen! Čemu torej toliko pretiravanja, čemu poveljevanje prejšnje večine z zavijanjem in neresnico?

Proračuna za prihodnje leto se nadalje loti »Nova Doba« v uvodnikih svojih števil 142 in 143. Takoj v prvem stavku uvodnika z dne 17. t. m. očita sedanjim večini, da se je lotila proračuna šele 15. t. m. Krivdo se to pot seveda vali na večino, dasiravno je pisec dobro znano, da tudi letos proračuna ni izdelala večina, ampak v smislu že cit. §-a občinskega statuta mestni urad. Da se ga je zamogla večina pravilno finančni in gospodarski odsek, kjer so zastopane vse stranke, lotiti šele tako pozno, ni kriva večina. Pač pa je zakrivilo mestno knjigovodstvo, ki je proračun izdelalo kljub številnim urgencam šele dne 30. novembra.

Proračun je bil nato razporejen občanom na vpogled do vključno 14. t. m. In takoj nato sta ga finančni in gospodarski odsek vzela v pretres! Izdelan na podlagi podrobnih proračunov, predloženih mestnemu računovodstvu od posameznih referentov in oddelkov mestnega magistrata in mestnih podjetij. V njem so torej upošteevane vse tekoče potrebe in po receptu bivšega finančnega referenta tudi investicije, kot zidanje stanovanjskih hiš it. d., za katere prejšnja večina ni imela mnogo smisla. Naloga občinskega sveta pa je, da proračun najprej predela po finančnem in gospodarskem odseku in ga na to predloži v razpravo občinskemu svetu.

Od mestnega urada izdelani proračun je torej le osnutek. Vseled tega bi bil članek pravilneje storil, če bi bil v zakonitem 14-dnevnom roku pregledal proračun v mestnem knjigovodstvu, tamkaj dobil eventualno zaželeno pojasnila in v istem roku vložil glede posameznih postavk po § 52. občinskega statuta dopustne opozorilne! Ubral pa je raje drugo pot in se lotil na demagoški način proračuna kot bi bila sedanja večina pravica zapravljiva občinskega premoženja in najhujši davčni vijak. Prejšnjo večino pa je pokazal javnosti kot čarobnika, ki da je znala z znatno zmanjšanimi dajatvami davkoplačevalcu proračun tako sijajno napraviti, da bi Celjanom napolnila zlati doba.

Pisec dobro ve, da je tudi prejšnja večina morala proračunske osnutke tako temeljito ogledati, da je bil vsakoletni proračun le še rudiment osnutka; samostojna demokratska večina je šla celo dalje, da je črtala posamezne postavke, mnogokrat neobhodno potrebne, ne da bi prej zaslišala onega strokovnega poročevalca, ki jih je predlagal. Posledica je bila seveda, da so omejenji proračuni izkazali celo prihranke. — In kako so potem izgledali računski zaključki? To je poglavje za se — prekorajenje na vseh koncih in krajih.

(Dalje sledi.)

Politične vesti.

— Ministrski predsednik Vukičević o našem notranjem in zunanem položaju. V božični številki dunajske »Neue Freie Presse« je izšla zanimiva izjava min. predsednika o našem notranjem in zunanem položaju. Vukičević je dejal: Notranje prilike v naši državi so popolnoma konsolidirane in normalne. Na vseh poljih so bili doseženi v zadnjih letih dragoceni rezultati. Treba samo primerjati sedanje razmere z onimi ob osvobojenju in ujedinjenju. Takoj moramo konstatirati velik napredek. Gotovo da obstoji še veliko številno nerešenih vprašanj in od rešitve katerih zavisí ne samo ureditev pravne države, temveč tudi ekonomski napredek države. Kraljeva vlada, kateri imam čast načelovati, smatra za svojo prvo nalogo, da ta vprašanja čim hitreje in polneje reši. V tem oziru je predložila Narodni skupščini že celo vrsto zakonskih načrtov, ki bodo, kakor sem prepričan, od Narodne skupščine v najkrajšem času rešeni. — Zunanje politični odnosi so za našo državo zelo ugodni. Naša politika sloni na izvajanju mirovnih pogodb. Naš cilj je, da to stanje ohranimo in da dosežemo prijateljske odnose z narodi. Kot najbolj zvesti pristasi te ideje smo obenem tudi najbolj udani člani Zveze narodov. V tem smislu treba tudi razumeti Malo antanto in pakt prijateljstva s Francijo. Ni bil cilj tega pakta, da ustvari prijateljske odnose s Francijo, ker ti prijateljski in že bratski odnosi so obstojali že preje in imajo svojo slavno zgodovino. Namen tega pakta je, da doseže, da bo ta pakt služil visokim idealom za ohranitev svetovnega mira. Odnosi z vsemi našimi sosedmi so korektni.

— G. Radić grozi s eksodusom iz Nar. skupščine. Kakor smo že poročali, so tudi delegati SDS čestitali Radiću k njegovemu godu. Po sprejetih čestitkah je imel Radić daljši politični govor. Med drugim je dejal, da so sedaj razmere v državi nevzdržne. (Misli je menda na opozicijo.) Nato je dejal, da bo parlamentarna delegacija seljaške — demokracije zapustila Narodno skupščino in Beo-

LJAPCEV, bolgarski ministrski predsednik.

grad, če se ne bodo razmere izboljšale. Samo od vlade in njene popustljivosti do zahtev opozicije je odvisno, kdaj se bo to zgodilo. Na vsak način pa zahteva seljaška demokracija popolno izenačenje davkov, izboljšanje državne uprave in depolitizacijo uradništva. Končno je Radić naznanil, da se bo o vsem tem razpravljalo na skupni seji SDS in HSS Ta seja bo januarja meseca v Zagrebu. — Grožnja Radića dokazuje, da je izgubil vsako nado, da bi prišel v vlado.

— Italijanska aktivnost na Balkanu. Te dni je bil v Rimu grški zunanji minister Mihalokopules in imel daljši razgovor z Mussolinijem. Po tem razgovoru je podal Mihalokopulos daljšo izjavo, ki jasno dokazuje, kako je italofilstvo naraslo v Grčiji, kljub okupaciji mialozijskega otočja s strani Italije. — Istočasno je bil v Rimu tudi albanski zunanji minister Vriom, ki je čisto odkrito poudarjal svoje italofilstvo. Vidi se, da je italijanska aktivnost na Balkanu nad vse živahna in da bi moralo tudi naše zunanje ministrstvo pokazati vsaj nekaj aktivnosti. Ali na žalost še nismo tako daleč prišli in menda ne bomo prišli do tega, dokler nas ne bo izkušnja izpametovala. Samo da nam ne bo treba zviniti šele po toči.

— Nemčija mora plačati 132 milijard zlatih mark. Na petkovi seji francoske poslanske zbornice je kritiziral posl. Dubois, bivši predsednik reparacijske komisije, raport generalnega agenta Parkerja Gilberta in izjavil, da Dawesov načrt v nobenem slučaju ne more znižati reparacijskih obveznosti Nemčije. Ministrski predsednik Poincaré je nato izjavil, da soglaša s tem komentarjem in je nato še dodal, da je bila višina nemškega dolga določena od reparacijske komisije in da ni mogoče sedaj niti reparacijska komisija pravice, da dolg zmanjšati. Samo posamezne vlade bi mogle v soglasju z drugimi ta dolg znižati. Izpremeniti bi se mogla le določila o številu letnih odplačil in njih višin, dočim mora ostati skupna vsota nemškega dolga neizpremenjena. (Kakor znano, je določila reparacijska komisija s sklepom z dne 27. aprila 1927 višino nemškega vojnega dolga s 132 milijardami zlatih mark. Op. ur.)

— Čas večnega mira še ni prišel. Senator Borah je predlagal na kongresu Združenih držav, da kongres povabi Brianda, da razširi svoj predlog o prepovedi vsake vojne in da bi bile k temu načrtu pritegnjene tudi druge države. Borah je dalje predlagal, da prevzamejo Združene države iniciativo za večni mir s Francijo, Vel. Britanijo, Nemčijo, Italijo in Japonsko. Informirani krogi pa so mnenja, da je le malo upanja na sprejem tega predloga. Kakor znano je namreč predsednik Coolidge v soglasju z večino republikanske stranke proti svetovni konferenci velesil v svrhu izobčenja vojne. Coolidge je mnenja, da ne more biti pravica kongresa za napoved vojne omejena od nobene pogodbe.

— Kongres soc. demokratičnih strank Čehoslovaške. Strankina načelstva čehoslovaške, nemške, poljske in karpatoruske soc. demokratične stranke so se zjediniila, da se vrši v dne 28. in 29. januarja v Pragi I. kongres socialno demokratičnih strank v Čehoslovaški. Na dnevnem redu kongresa so sledeče točke: Politične in gospodarske razmere in naloge delavskega razreda. Boj za socialno zavarovanje. Socialno politična zakonodaja in napadi reakcije. — Po vsej priliki bo kongres povzročil enoten nastop vseh soc. demokratskih strank v Čehoslovaški in najbrže privedel tudi do ustanovitve ene soc. demokratične stranke v Čehoslovaški.

— Witos stopil v vladni tabor. V Tarnovu se je vršilo zborovanje poljske kmečke stranke Piastov, ki jo vodi Witos, bivši poljski ministrski predsednik. Na zborovanju je predlagal neki poslanec, da podpira stranka akcijski senatorja Bojka, ki je prestopil v vladni tabor maršala Pilsudskega. Witoš je na ta predlog pristal in izjavil, da bo sodeloval z vlado. Pri volitvah bo nastopila kmečka stranka v vladnem bloku. — Vseled tega prestopa Witoša in njegove stranke je pozicija vlade zelo utrjena in pomeni Tarnovsko zborovanje kmečke stranke za Pilsudskega velik uspeh, ki je tem pomembnejši, ker je bil Pilsudski tisti, ki je vrgel Witoša.

Dnevne vesti.

— Rumunska kraljica prispe na novega lela dan v Beograd, da prisostvuje pričakovanemu veselju dogodka v kraljevi hiši.

— Odlikovanje. Okrožni zdravnik v Kamniku dr. Julij Dereani je odlikovan z redom sv. Save V. stopnje.

— Prejemki suspendiranih uradnikov. Glasbeni pravkar izdanega razpisa državnega računovodstva smejo odtegniti pristojne oblasti suspendiranim uradnikom samo polovico osnovne in polžajne plače, ne pa slanarine niti rodbinskih in draginskih doklad. Draginske doklade se smejo znižati samo tedaj, če je bil uradnik že popreje disciplinarno kaznovan.

— Občinski svet v Kočevju razpuščen. Ministrski predsednik je podpisal odlok, s katerim se občinski svet v Kočevju razpušča. Za gerenta je imenovan dr. Martin Čuš.

— Porotna zasedanja v letu 1928 se vrše v nastopnem redu: pri deželnem sodišču v Ljubljani 6. februarja, 7. maja, 30. julija in 12. novembra; pri okrožnem sodišču v Mariboru: 5. maja, 11. junija, 17. septembra in 10. decembra; pri okrožnem sodišču v Celju 5. marca, 11. junija, 10. septembra in 10. decembra; pri okrožnem sodišču v Novem mestu 27. februarja, 21. maja, 10. septembra in 26. novembra.

— Gradbena direkcija v Ljubljani opozarja vse interese na II. oferto licitacijo za montiranje, barvanje in izdelavo kolovoza železnega mostu preko Zapadne Morave pri selu Jasika na državni cesti Kragujevac—Kruševac do zneska 614.267 Din 44 par, ki se bo vršila dne 4. januarja 1928 v računskem oddelku Ministrstva za gradbe v Beogradu. Natančnejši pogoji so razvidni iz oglasa, ki je nabit na uradni deski Gradbene direkcije, Turjaški trg 1/I.

— Iz Tržiča. Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani priride v Tržiču 10-tenedski gospodinski tečaj, čigar podrobno organizacijo je poverilo ravnateljstvu meščanske šole, kjer se bo tečaj tudi vršil. Pričetek tečaja je določen na 9. januarja 1928. V tečaj se sprejmejo mladenke, ki so odrasle šoli. Kako so gospodinski tečaji Kolašci priljubljeni, dokazuje dejstvo, da je moral Tržič čakati leto in pol predno je mogel priti na vrsto. V tečaju se poučuje praktično gospodarstvo v vseh panogah, ki ga podaja priznana strokovnjakinja ga. Svetlova. Šivanje in krojno risanje bo poučevala gđ. Barletova. Ker je to prvi tečaj te vrste v Tržiču, je pričakovati velike vdeležbe. Prijave sprejema ravnateljstvo meščanske šole od 31. decembra do 7. januarja 1928. Pouk je brezplačen, gojenke plačajo le to, kar zakuhajo. Pouk bo celodnevno od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. S primernim opokdanskim odmorom. Če se prihlasi zadostno število delevk, ki so le zvečer proste, se bo za nje napravil poseben večerni tečaj s par večeri na teden. V tečaju se dalje vrše še poleg tega razna predavanja iz higijene, vrtnarstva itd., katere prevzema strokovnjaki. Interesente opozarjamo, naj ne zamude ugodne prilike.

— Redni občni zbor Društva železniških vpokojencev se vrši dne 6. januarja ob 9. uri dopoldne v Gambirnovi dvorani podružnice v Mariboru, dne 8. januarja 1928 ob 2. uri popoldne pa v salonu pri »Levu«, Gosposvetska cesta št. 16 v Ljubljani. — Člani se vrnijo vabijo. — Odbor.

— Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wollfova ulica 12 so darovali. V počaščenje spomina na pokojnega Dr. J. Babnika Asta Vodopivec 200 Din; Supančič Filip v počaščenje spomina na pokojnega Gabrijele Jelovšek 100 Din; obitelj Oblak, Logatec, mesto venca na krsto pokojnega gosp. Gabrijele Jelovšek 100 Din; uradništvu hipotekarne banke jugoslovenskih hranilnic v počaščenje spomina umrlega gospoda ravnatelja Mikuža 1000 Din. — Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. — Podporno društvo slepih v Ljubljani.

— Natečaj za inženjerje. Generalna direkcija državnih železnic sprejme več inženjerjev, med drugim starejšega elektrotehničnega inženjerja za brzojavne, telefonske in varnostne naprave ter enega inženjerja statičarja. Prošnje je vložiti pri direkciji državnih železnic najkasneje do dne 26. januarja 1928.

— Z ljubljanske univerze. Rektorat ljubljanske univerze razpisuje mesto fakultetnega tajnika na juridični fakulteti. Prošnje je vložiti najkasneje do dne 20. januarja.

— Iz poštne službe. Poštni uradnik Maks Remc je premeščen od pošte 1 v Ljubljani k poštni direkciji v Ljubljani.

— V imenik zdravniške zbornice je vpisan srezki sanitetni referent v Šmarju pri Jelšah dr. Radičević Čarč.

— Umrl je predčerašnjim v Ljubljani od kapi zadet trgovec in posestnik Anton Ravhekar. Pokojnik je bil dolgoleten član načelstva gremija trgovcev v Ljubljani. Pogreb bo danes ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta. Bodi ohranjen pokojniku časten spomin.

— Vreme. Skoraj iz vseh krajev države poročajo o južnem vremenu. Ponekod se je zvišala temperatura preko noči za 10 do 15 stopinj C.

— Dve žrtvi mraza. Iz Velikega Bečkereka poročajo: Posestnik Filip Arulescu iz Malega Torka v Banatu se ga je te dni, ko je bil nenavadno hud mraz, preveč navlekel. Vračajoč se ob pozni uri domov, se je prevrnil v jarek, kjer je obležal. Naslednji dan so ga našli mrtvega. Mož je zmrazil. — Kmetica Julka Jovanova je hotela obiskati svojo hčer v Talasu. Med potjo se je na cesti od utrujenosti zgrudila, obležala in zmrazil.

— Romarski umor pri Rumi. V Kraljevcih pri Rumi so našli te dni razmesarjenega truplo. Identitete še niso mogli ugotoviti. Očividno gre za roparski umor. Storitve še niso izsledili.

— Gjani beg Alilović izpuščen iz zapora. Svoječasno smo poročali o umoru učitelja Milice Bogatinčević, ki se je bila poročila s uglednim mohamedancem Gjani begom Al-

lovićem in ki so jo našli leto dni po poroki v Skoplju sredi ulice umorjeno. Dejanja je bil obdolžen njen mož, Gjani beg Alilović. Bil je aretiran in obsojen na večletno ječo. O njegovi krivdi niso bili prepričani samo sodniki, temveč vsa javnost. Te dni je prišla zadeva pred kasac. sodišče. Kasacijsko sodišče je Gjani bega Alilovića, ki je sedel že par let v ječi, oprostilo, nakar je bil izpuščen na svobodo. Naravno je, da se javnost radi zadeve razburja, ker ni šala, če je kdo par let po nedolžnem zapri, na drugi strani se pa vendarle ne ve, če dečko ni kriv.

— Sneg na Turškem. Kot poročajo iz Angore, je zapadel izjemni par vilajetov, po vsej turški sneg. Stevilne telefonske linije v notranjosti dežele so poškodovane. V carigradski luki se je poškodovalo vsled razburkanega morja par parnikov. Človeških žrtv ni bilo.

— Ledene mase na Donavi povzročile pri Bratislavi veliko škodo. Vsled velikega mraza pred božičnimi prazniki je Donava, kot na večjih krajih, tudi pri Bratislavi zamrznila. Nenadoma je prišla reka naraščati. Vsled tega se je led dvigati in pokati. Več ribiških ladij se je odtrgalo in ledene mase so jih potisnile od brega proč, kjer so običajne med ledenimi ploščami. Velik remorker z buminom se je potopil. Železna konstrukcija pristajalnega elevatorja se je porušila. Več tovrstnih ladij, natovljenih z ribami je bilo močno poškodovanih. Ledene mase so reko mestoma zajezile, vsled česar je voda deloma prestopila bregove. Interventirali je moralo vojaštvo, ki je ogrožene kraje evakuiralo.

— Študentski proces v Bukarešti. Vročekrvnim rumunskim nacionalnim študentom so hladili sedaj drž. pravdniki, sodniki itd., kri. Zdi se, da so odpravili marksistkega od njih idealizma ter ga spravili na realno pot. Kot poročajo listi, se je občinstvo za proces prav malo zanimalo. Vojaški obtožitelj — fantje so se zagovarjali namreč pred vojnim sodiščem — jih je tlačil kot naravno, na vse mogoče načine »notris«, dočim so se trudili zagovorniki, predvsem profesor Cuza, študentski voditelj, na vse kriplje, da bi jih izrežali. Zagovarjalo se je v Bukarešti deset akademikov. Seveda so tajili (kar je popolnoma v redu: si quid fecisti nega!). Na železni mizi so ležali »scorpora delicie«. Študenti so trdili, da so jim dale te stvari neznan jim česbe v varstvo. O pustotnihjih so čuli, vdeležili se jih pa niso. (Tem zagovorom sudaci seveda niso verjeli.) V splošnem so valili zagovorniki krivdo na tuje elemente, ki da so kravale inscenirali, kar pa obtožencev seveda ni rešilo kazni. Obsojeni so bili prav milo, namreč na zapor od 10 dni do pet mesecev.

— Krvav zločin Armenca. Iz Pariza poročajo: Neki Armenec v Cannesu je proslavil božične praznike s tem, da je umoril svojo nevesto, njeno mater, njeno sestro in dva otroka, nakar je izvršil samomor.

— Možakar s šestdesetimi ženami. Iz Jeruzalema poročajo: Pred sodnim dvorom v Tauti se je zagovarjal te dni notabel Assawi Ahmed el Serif, ker se je dal ločiti od par svojih šestdeset žen, ne da bi jih bil obvestil — kar je v Egiptu tehnično, ne pa juridično mogoče — kljub temu pa ž njimi mirno dalje živel. Pri obravnavi je predlagal Serif, da naj se obravnava preloži. Sodišče ga je pa dalo kljub temu aretirati. Obravnava se nadaljuje dne 7. januarja.

— Čikaški zločinci. Iz Chicaga poročajo: Boj med policijo in čikaškimi razbojniki je vstopil zopet v poostren stadij. Topot gre za spor voditelja razbojniške tolpe, A. Caponea, imenovanega »Razsekana vizaž« in Josefa Aiella. Vsak od teh dveh možakarjev bi prikrasjal rad drugega pri zaslužku pri nedovoljenih igralnicah, vtihoapljenju alkohola, prostituciji itd. Po uradni cenzitvi »zaslužijo« čikaški zločinci preko 75 milijonov dolarjev na leto. Boj med obema rivaloma se je akcentuiral, da je čikaška policija prisiljena, da se vozi po zunanjih okrajih v oklopnih avtomobilih. Policija ima strikten nalog, da najprvo strelja, nato pa stavi šele vprašanja. Policija je vzela v službo celo udeležence svetovne vojne, ki jih je opremila s strojnimi puškami. Boj med obema razbojniškima tolpama je postal posebno akuten, odkar je postavila policijo pred stalno gostilno komunistov dve strojniki. Več osumljenec je bilo aretiranih.

— Obsojena, ker ni hotela plesati naga. V nekem pariškem revijskem gledališču nastopa že dve leti igralka Morangys. Igralka je kontraktualno zavezana, da igra vsako vlogo, ki se ji dodeli. V neki novi reviji so ji poverili dve vloge: Buddha in Absinth. Kot kostum Absinth je predpisan vsaj klobuk in vlečka, dočim nastopa Buddha v Evinem kostumu. Gospa Morangys je prevzela obe vloge. Toda mrzlega oktoberskega dne se je prehladila. Tedaj šele je opazila — kakor Eva po grehu — kako naga je bila in — vzbudili so se v njeni duši moralni pomisleki. Tudi njen soprog je prišel tedaj do prepričanja, da se za dostojno gospo ne spodobi, da se kaže večer za večerom občinstvu taka, kot jo je Bog ustvaril. Gospa Morangys je torej izjavila, da noče več nastopati na odru gola. Prvi radi svojega šibkega zdravja, drugi pa iz sramežljivosti. Ravnateljstvo je težilo nato igralko na plačilo konvencionalne globe. Sodišče je obsodilo gospo Morangys na štiritisoč frankov globe. V obširnem utemeljevanju sodbe so dejali sodniki, da obolenje igralke ni zadostno dokazano, kar pa se tiče moralnih pomislekov njenega moža, je prišel gospod precej pozno z njimi na dan. V te vrste gledaliških je pač uzuelno, da nastopajo dame v pomanjkljivi toaleti...

— Petrolejski vlak skočil s tira in se užgal. Iz Bukarešte poročajo: Nedaleč od Konstanca je skočilo pet s petrolejem napolnjenih vagonov s tira. Petrolej se je užgal. En železniški uslužbenec je mrtev.

— Preje ljudski komisar, sedaj kovinski strugar. Iz Moskve poročajo: Vsi iz komu-

nistične stranke izključeni voditelji opozicije so izgubili eventualna javna mesta. Bivši komisar za pošto in brzojav, Smirnov je zaposlen sedaj v eni od kovinskih tovarn v Moskvi kot navaden kovinski strugar. Seveda prejema tudi isto mezdno kot vsak drugi navadni delavec.

— Zgodovinski grad grofa Tarnowskega pogorel. Iz Varšave poročajo: Zgodovinski grad grofa Tarnowskega v Dzikowu pri Tarnobrzegu je pogorel te dni do tal. V gradu se je nahajala velika množina dragocenih antikvit. Požar je izbruhnil zjutraj ob treh v podstrešju. Nastal je vsled kratkega stika. Ogenj se je razširil z bliskovito naglico na prvo nadstropje. Tla prvega nadstropja so se udrla. Ruševine so pokopale osem oseb, ki so spale v prihičju. Vsi ponesrečenci, med njimi znani lahkoatlet Freyer so v plamenih poginili. Vse dragocenosti, rodbinski nakit in 20.000 del obsegajoča grajska knjižnica je pogorela. Rešili so samo rodbinski arhiv. Grof Tarnowski je bil za časa požara odsoten. Njegovo mater, ki je prišla na obisk, so rešili.

— Rabijaten obtožencev. Pred porotnim sodiščem v Leobnu se je zagovarjal te dni že deseterkrat predkaznovani mizar Franc Göbl, ki ga je zasledovalo več sodišč radi raznih goljufij in tatvin, vsled česar ga je neki policijski nadzornik aretirati. Göbl se je strožniku zoperstavil. Udriljal je po njem s palico, ga obrcal in surovo insultiral. Pri obravnavi se je izgovarjal s popolno pijanostjo ter lagal, da je bil že enkrat v blaznici. Ko so mu dokazali, da laže, se je tako razjezil, da je pograbil železno razpelo ter ga hotel vreči predsedniku porotnega sodišča v obraz. Pogodil je enega od porotnikov, ne da bi ga poškodoval. V trenutku so navallili manj pazniki ter ga podrli na tla, nakar so ga vtaknili v prisilni jopič. Radi tega izgreda je razširil državni pravdniki obtožbo na poizkušeno poškodbo in razžaljenje uradne osebe. Sodišče pa je sklenilo, da je rabijatnega patrona preiskati od psihijatrov. Iz sodnih aktov je razvidno, da so lopova psihijatri že enkrat preiskali ter ugotovili, da je sicer duševno manj vreden, da pa je za svoja dejanja odgovoren.

SILVESTROV VEČER LJUBLJANSKEGA SOKOLA

NARODNI DOM IZBRAN IN ZABAVEN SPORED

— »Domači prijatelj.« Izšla je 12. številka Domačega prijatelja s sledečo vsebino: Božični prizor. (Dr. Fr. Zbaničnik.) — Novo leto. (Gustav Strniša.) — Pregled na dno. (Ivan Albrecht.) — Božičnica. (Gustav Strniša.) — Bogatstvo ni sreča. (M. H.) — Zimski šport. (B. P.) — Kako so iskali ostrigo. (Murax Fischer, poslovenil Grisa.) — Film. — Slikanje na tkanine z risali in čopiči. (Prof. Saša Santel.) — Onim, ki hočejo ali morajo graditi lastni krov. (Arh. Ivan Zupan.) — Kako pridem do kapitala. (—ič.) — Smešnice. Z novim letom bo izhajal »Domači prijatelj« v bogatejši obliki in bo imel kot prilogo zanimiv roman izza vojne dobe. Naročnina za l. 1928 znaša 30 Din. To družin-ko revijo prav toplo priporočamo.

— »Trgovski Tovariši.« Vsebinsa decemberske številke »Trgovskega Tovariša« je sledeča: Trgovska zbornica v Zedinjenih državah Amerike — Anton Podgoršek. Svetski trg — dr. L. L. Böhm. Valutni riziko in riziko denarne vrednosti — Vratislav Bedjanič. Iz zgodovine ljubljanskega trgovstva — Jan Zbiral. Gospodarska reklama — Anton Podgoršek. To in ono — Trgovske pogodbe naše kraljevine — Tudi v Avstriji se oglašajo klici po gospodarskem parlamentu — Mednarodni poljedelski institut — Dopolnilna trgovinska pogajanja z avstrijsko republiko — Božični sejem v Zagrebu. Listek — Čudežni praški — Maurice Dekobra.

— »Lovec.« Izšla je decemberska številka »Lovec«. Vsebinsa je sledeča: Lovstvo: Vitko Lovca, Beseda o brakih. — Dr. Fl. Pred iztekem zakupne dobe. Fr. Starovaški. Od-strel jalovih srn in lovski pravičnost. Gošar, Jerebarski klub. Ribarstvo: Dr. Avgust Munda. Nekaj misli o izenačenju ribarske zakonodaje v kraljevini SHS. Iz lovskega nahrbtnika.

— Pavel Dorohov: »Sibirski punt.« Rav-nokar je v prevodu Iv. Vuka izšel roman iz ruske revolucije »Sibirski punt«. Roman je eno izmed najlepših del sovjetske literature, ki izrecno popisuje dogodke iz državljanske vojne. Tista velika ruska duša, ki so jo ove-kovečili že veliki pisatelji Gogolj, Dostojev-ski, Tolstoj in dr., diha sproščena iz tega dela. Knjige ni mogoče odložiti dokler je ne prebereš. Je skrajno napeto, a vendar lepo umetniško pisana. Pisatelj se poslužuje posebne tehnike izražanja, ki nam omogo-ča ponazoriti ogromnost dogodkov državljanske vojne. Predgovor je napisal mladi književnik Bratko Kreft, ki na kratko poroča v stanju sodobne ruske literature. Knjigo priporočamo vsakomur kot zanimivo in lepo čtivo, ki je ob enem prva knjiga iz novejših ruske književnosti v slovenskem jeziku. Opremljena je z lepo naslovno sliko. Posebite po zanimivem berilu. Naroča se v vseh knjigarnah. Cena 15 Din.

— Na Silvestrovo se v veselju poslavljamo od starega leta in z najboljšimi upi stopamo v Novo leto. — Spomnite se pri tej priliki najbednejših slepih v kakršnimkoli darom. Darove sprejema društvo slepih, Ljubljana, Wollfova ulica 12. — Podporno društvo slepih v Ljubljani.

— Pri železniških tečajah, gorečici, pomanjkljivemu občutku gladi, zabasanju črevesa, tesnobi, tresenju udov, pomanjkanju spomina povzroči kupica prirodne grenčice »Franz-Josef« pri vsaki starosti in spolu

točno poživljenje oslabele prebave. Zdravni-ška poročila in vročih dežela slave vodo »Franz-Josef« za važen pripomoček tudi proti griži ter obolenosti želodca, ki nastopijo kot posledica mrzlice.

Ljubljana.

1— Protestni shod proti davkom na plače privatnih nameštencev, se vrši v sredo, dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v desni dvorani hotela »Union«. Namen protestnega shoda je zahtevati zvišanje sedanjega popolnoma nezadostnega eksistenčnega minimuma poleg pravičnejše razdelitve davka na plače privatnih nameštencev. Po sedanjih predpisih ta davek najtežje obremenjuje slabo plačane privatne nameščenice, oženjene in one z družino. Z novim proračunom se namerava eksistenčni minimum znižati na Din 5000 letno, dočim so bili zasebni uradniki celo po starih avstrijskih predpisih do leta 1927/28 do zneska 20.355 Din letnih prejemkov prosti davka! Vlada je pred nekaj dnevi stavila na dnevni red finančnega odbora vprašanje davka na plače privatnih nameštencev. Dokler to vprašanje še ni definitivno urejeno, je še čas, da zahtevamo, da se sedanja krivična odmera tega davka, ki ne pozna nobene razlike med oženjenimi in neoznejenimi priavtnimi nameštenci in ki one nameščenice z nizkimi plačami, s katerimi je tako ne morejo izhajati najtežje obremenjuje, odpravi in da se novi predpisi za proračunsko leto 1928/29 prilagode življenjskim razmeram, v katerih morajo živeti privatni nameštenci naše države! Zato vsi na protestni shod v »Union«, da enodušno povdramo naše zahteve. — Privatni nameščenice.

1— Uduženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — Sekcija Ljubljana vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek 30. decembra ob 20. uri na tehniški fakulteti v Askerčevi ulici št. 11. Predaval bo g. dr. ing. Alojz Kral o temi: Moderni problemi preiskave materialij (v zvezi z ogledom laboratorija za preizkavo materialij na univerzi v Ljubljani). Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

1— Gremji trgovcev v Ljubljani pozivlja članstvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba prerano umrlega tovariša in odbornika gremija Antona Ravhekarja.

1— Pravilje za deco pripoveduje v sredo 28. t. m. ob 6. uri popoldne članica naše drame gđ. Juvanova in sicer v Unionu I. nadstropje v beli dvorani, vhod Franciškanska ulica 2. — K mičnemu pripovedovanju vlnudno vabi T. K. D. »Atena«.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 28. decembra: Zaprtlo.

Četrtek, 29. decembra: »Dva bregova.« — Red D.

Petek, 30. decembra: »Sodnik Zalamejski.« premijera. Premijerski abonma.

Sobota, 31. decembra: Zaprtlo.

Nedelja, 1. januarja ob 15. uri popoldne: »Snežulčica.« Mladinska predstava pri znižanih opernih cenah. — Izven.

Nedelja, 1. januarja ob 20. uri zvečer: »Boljši gospod.« Ljudska predstava pri znižanih cenah. — Izven.

Ponedeljek, 2. januarja: Zaprtlo.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Sreda, 28. decembra: »Bajaderac«, opereta. Gostovanje tenorista in režisrja g. Trbuhovića. — Red B.

Četrtek, 29. decembra: »Čarobna piščal.« — Red C.

Petek, 30. decembra: »Miloševa ženitev.« — Red A.

Sobota, 31. decembra ob 16. uri popoldne: »Grofica Marica.« Ljudska predstava pri znažanih opernih cenah. — Izven.

Nedelja, 1. januarja ob 15. uri popoldne: »Pri oranže.« Ljudska predstava pri znižanih cenah. — Izven.

Nedelja, 1. januarja ob pol 8. uri zvečer: »Poljska kri.« opereta. Ljudska predstava pri znižanih cenah. — Izven.

Ponedeljek, 2. decembra: Zaprtlo.

Beograjski operni tenor in režiser gospod Tubuhović gostuje še danes v sredo zvečer v ljubljanski operi in sicer v Kalmanovi opereti »Bajaderac«. Poje tenorsko partijo princa Radamija. Ostala zasedba te operete kakor ponavadi. Dirigira kapelnik Nefat. Predstava se vrši za abonente reda B.

Opozarjamo na premijero Calderonove drame »Sodnik zalamejski«, ki se vrši v petek, dne 10. t. m. v ljubljanski drami.

KRATKE VESTI.

Urednik opozicionalne »Gazette Warszaw-ske« Adolf Nowaczynski je bil od neznanih ljudi ponoči prijet, odveden v avtomobilu na osamljen kraj in neusmiljeno pretepen. Atentat spravljajo v zvezo z bližnjimi volitvami v sejem.

Palico, ki jih je tepla, poljubljajo. Nekateri konfiranci, ki so bili te dni pomiloščeni, so poslali v Mussoliniju zahvalno brzojavko. Kakor, da ne bi bil Mussolini tisti, vsled katerega so bili konfiranci. Ali pa so hoteli pomiloščenci reči, da je bila pomiloštev mogoča le, če so poljubili palico?

Vdova Sunjatsena, velikega kitajskega probuditelja, je izjavila, da je pretrgala vsak stik z nacionalisti, ker so ti nastopili proti Moskvi in se s tem izneverili Sunjatsenovim idealom.

Nankinška vlada je odgovorila Čiherinu, da je iz zaplenjenih dokumentov iz ruskega poslanstva v Kantonu razvidno, da so sovjeti angažirali kantonsko revolucijo. Ker se je nankinška vlada prepričala, da sovjeti niso iskreni prijatelji Kitajske, je pretrgala vsako zvezo z njimi.

»LJUBLJANSKI ZVON.«

Izšla je letošnja decembarska številka »Ljubljanskega Zvona«. Vsebinska je sledeča: 1. Anton Novčan: Sveti se, sveti Jeruzalem. 2. Vladimir Levstik: Hilarij Pernat. (Konec.) 3. L. Aennaues Seneka-A. Sovrè: Apokalyptosis — Potikvitev. 4. Ivan Zorec: Obisk. 5. Ferdo Kozak: Prijatelj — Tvoje oči. 6. Miran Jarc: Pesem. — Zašli smo sred goščav. 7. Anton Ocvirk: Izar. — Pesem o pesmi. 8. Ivan Rozman: Hlapec Jernej na odru. 9. Joža Lovrenčič: Publius in Hispala. (Konec.) 10. Denis Diderot: Izvleček iz nekega angleškega dela o slikarstvu. 11. Anton Ocvirk: Zalostna. 12. Književna poročila: Viktor Steska: Slovenska umetnost (F. Mesesnel). — Marija Kmetova: Večerna pisma (Pavel Karlin). — Knut Hamsun - Fran Albrecht: Glad (Pavel Karlin). — K. H. Meyer in A. Stojčević: Serbo-kroatišes Lesebuch (Mirko Rupelj). — Hamza Humo: Grozdanin Kikot (B. Borko). — Siniša Paunović: Iz kutova duše (A. D.). 13. Kronika.

Gospodarstvo.

× Stabilizacija lire dvignila tržne cene. Ker je bila lira nekoliko višje stabilizirana, kakor je bila njena vrednost, so takoj poskočile cene nekaterim pridelkom. Tako se je podražila pšenica za 2 do 3 lire za stot, kre se je uvozna carina povišala od 356 na 367 lir. Tudi cene nekaterim drugim bla-

gom so poskočile in tako bo tudi stabilizacija lire dokazala, da so reveži vedno plačniki za vsako stvar.

× Trgovinski in industrijski biro za Bliznji Izlok v Atenah. V Atenah se je osnoval trgovinski in industrijski biro za Bliznji Izlok, ki ima namen, da organizira v Atenah permanentno mednarodno razstavo poljedelskih in industrijskih proizvodov. Biro daje trgovcem in producentom na razpolago prostore, skrbi za reklamo potom svojega blaga in ima na razpolago tudi skladišče za blago koje se prevaža čez Atene (Pirrei). Ministrstvo trgovine in industrije je prosilo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da v primeru, da pošlje svoje proizvode biroju za permanentno razstavo pošljejo ob enem tudi podatke o izvoru, količini in ceni proizvodov. V kolikor bi interesi potrebovali še podrobnejših informacij, jih morejo dobiti pri našem generalnem konzulatu v Atenah.

× Semenij v Lille se vrši od 6. do 22. aprila 1928.

BORZE

27. decembra.

Ljubljana. Amsterdam 22.92—22.98 (22.95), Berlin 13.55 — 13.56 (—), Curih 1093.7 do 1096.7 (1095.2), Dunaj 7.995 — 8.025 (8.51), London 276.35 — 277.15 (276.75), Newyork 56.52 — 56.72 (56.62), Praga 167.82—168.62 (168.22), Trst 297.25 — 300.25 (299.25), Zagreb, Dunaj 7.985 — 8.015, Berlin 13.535 do 13.565, Budimpešta 9.935 — 9.965, Milan

297 — 299, London 276.35 — 277.15, Newyork 56.499 — 56.699, Pariz 223 — 252, Praga 167.74 — 168.54, Curih 1093.7 — 1096.7. Curih. Beograd 9.12, Berlin 123.70, Newyork 517.40, London 25.2675, Pariz 20.3725, Milan 27.32, Praga 15.32, Budimpešta 90.55, Bukarešta 3.19, Dunaj 73.15.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 134 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Vevče 135 — 0, Ruše 265 — 280, Stavnica 56 — 0, Sešir 125 — 0.

Ljubljanska blagovna borza (27. t. m.) Les: Zaključena sta bila 2 vagona, in sicer 1 vagon brzojavnih hrastovih drog, 10 m dolž, 13 cm premera na vrhu, 22 cm premera v prsni višini, za komad fco vagon meja po 105 in 1 vagon bukovih letvic, 27×27, 1 m dolž, brez grč, fco vagon meja po 780. Deželni pridelki: Zaključen je bil 1 vagon pšenice.

Sport.

Japonske priprave za olimpijado so že v polnem teku. Tekmovalci so že izbrani in se nahajajo v ostrem treningu. Posebno številno Japonska sicer ne bo zastopana, vendar bo nastopilo 37 tekmovalcev iz Dalmje, Vzhoda v Amsterdamu oziroma v San Moricu. K olimpijskim igram v San Moricu je bilo odposlanih 5 smučarjev, v Amsterdamu pa bo zastopalo japonske interese 12

lahkoatletov, 8 plavčev, 5 veslačev, 3 teniški igralci, 3 jezdec in 1 bokser.

Motorno kolo prihodnosti. Strokovnjaki vobče nimajo dosti fantazije, stojé trdno v sedanosti, glede prihodnosti pa so precej skeptični. Drugačen pa je znani angleški profesor A. M. Low, ki je bot prerok v tehničnih stvarih na dobrem glasu. Sicer se niso vsa njegova prorokovanja izpolnila, vendar so pa vsaj zelo zanimiva, kakor kaže njegova izjava glede motornega kolesa prihodnosti. Profesor Low je torej mnenja, da se bo cilindrični volumen v bodoče zmanjšal. To sklepa po analogiji: Če se je posrečilo, zgraditi stroje s 175 cm cilindričnega volumna, ki dosegajo glede delazmožnosti prejšnje konstrukcije s 1000 cm, potem je verjetno, da bo tudi današnji motor glede svoje zmoglosti dosežen od konstrukcij izdalno manjših prostornine. Po njegovem mnenju bo prinesla prihodnost z vodno hlajeno motorje s 100 do 175 cm, ki bodo napravili v eni minuti 10.000 obratov in producirali približno 20 KS. Vendar bi ti stroji imeli več cilindrov. Če tudi moramo to izjavo angleškega strokovnjaka sprejeti z veliko rezervno, mu moramo vendar v tem pritrditi, da bo motorno kolo še nižje in na vsak način popolnoma preoblikovano. Nadalje bo imel motor še kompresor, ki naj bo korak naprej na potu do turbine na bencin, ki mora tudi imeti stalni dotok plina, ki se ji more dovažati tudi samo s kompresorjem. — Čakajmo, če bo imel profesor prav.

Mija Erenburg:

113

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(iz ruščine prevedel S. L.)

V sobi je postalo tiho, tako tiho, kakor v četrtm objektu jetnišnice Sainté. Jeanne je na glas, jasno in razločno ponovila njegove besede. V odgovor so se razlegali strašni glasovi. To je Halibjev jok in rjul s pijanimi solzami.

— Jaz pa vem, da lažeš. Mene, mene... nihče ne ljubi! Nesrečen človek sem jaz! Umreti bi moral.

Solzam pa je takoj sledil napad pohobnosti. In spet je mučil. Spet so delale njegove roke surovo nizkotno delo. In mnogo ur je preteklo predno je bil ob sile in zaspa, še v spanju pregibaje svoje anokre, ostre prste.

Pet. Pol šestih. Vlak odhaja ob devetih, enajst minut. Jutro. Molno jutro v oknih, ki gledajo na zaprto dvorišče. Nekje so zarožljali zapahi. Spodaj iztepaajo preproge. Kmalu bo končel! Se-li najde beseda, ki bi jo ljudje izgovarjali z večjim obupom, ali pa v večjo nado, ko je pa beseda »konec«? In če se je nekoč končala noč na ulici Odesa, se je zdaj približal tudi konec noči v dostojnem stanovanju gospe Lopke.

Sedem. Jeanne je začela buditi Halibjeva.

ki je trdno spal. V zaspancu ni mogel niti razumeti, za kaj gre in se mu je spet zazdelo, da je prišla Jeanne s policijo. Potem se je pa vsega spomnil, kar ga pa ni pomirilo. Z drhtečimi rokami je oblekel hlače.

— Čez deset minut se bom vrnil, pa pojdeva naravnost na kolodvor.

Od izčrpanosti in straha je Halibjevu postajalo slabo. Na Jeanne-o je gledal ko včasih ob zgodnji uri na zeleno igralno mizo, ko skozi okna sili jutranja sivina, ko se po tleh in stolih valjajo čiki, ko je zoperno gledati na karte, ker je treba — rad ali nerad — plačati, kar si ponoči zaigral. Manija ga zdaj ni mučila; mislil je samo na to, kako bi Jeanne-o odpravil. Stopil je k gospe Lopke, ki je ko navadno vstala že zgodaj in je že zapela obojne svoje grudi in steznik.

— Gospa Lopke, jaz odhajam po poslih za tri dni v Hamburg.

Gospodinja ga je samo vprašala, če hoče seboj mogoče nekaj obloženih kruhkov in mu je želela srečne poti.

Jeanne je čakala pet, deset minut, celo uro. Osem. Halibjeva ni. Zamudila bosia. Cutila je vso neznošno dolgotrajnost časa, vso neskončnost minute. Prazna steklenica. Na mizi polečnice. Zmrandana postelja. Halibjeva ni.

Pol desetih. Jeanne je iskala Halibjeva po stanovanju. Tudi v kopalnici ga ni našla. Pač pa je kuhinji naletela na gospo Lopke, ki je mlela kavo.

— Gospoda Halibjeva iščem.

— Ah, kako ste neumni. Fuj! Saj je jutro. Kaj mislite, da se bo zaposlen človek še ponevni z vami zabaval? Gospod Halibjev se je odpeljal.

— Ni mogoče! Saj sva nameravala iti skupaj.

— On je že odšel. V Hamburg. Vi kar nič ne stikajte tukaj, če ne, bom poklicala hišnika.

Jeanne je zbežala, Ura na ulici je kazala četrt na deset. Vlak je že odšel.

Po širokem in solnčnem Kurfürstendammu, po ulici modistik in cvetličarn gre mala, sključena ženska. Njene oči so temne in prazne. Poostrišve se lične kosti napravljajo mrtev, potr, tuj izraz njenega obraza, izraz brez starosti. Ženska gre počasi. Nikamor se ji ne mudi; prvi vlak v Pariz pojde šele čez enajst ur. Nikogar ne vidi, nikogar ne gleda: ne solnce ne rož in ne ljudi ne potrebuje več. Počasi gre naprej ko vsi drugi ljudje po ulici.

Odgovorite vi filozofi, ki tako radi najdete za vse opravičilo, ki bi še za Halibjeva našli

razloge in utemeljitve, odgovorite — kdo je odgovoren za to noč? Sicer pa raje molčite, ker v takih trenutkih zastane beseda.

43.

Odšel je naravnost k Jeanne-i.

Prav pred svikom se je Andrej šele omočil. Zadremal je sede na ležišču in podpiraje glavo z rokami. Sanjale so se mu strašne sanje — brez obrazov, brez zvokov, gole tihe, temne sanje iz samih duhov, iz gostega težkega zraka, ki ga je vsega prevzel in napolnil. Sanjal se mu je grenkasto sladki duh suhih cvetic, ki rastejo daleč od Pariza, ob rdečkastih skalah Saint-Rafaela ali pa ob vnožju Pirenejev. To je bil duh ljubljenskih Jeanneinih cvetic, vroči duh mimoz, duh one noči v hotelu na ulici Odesa. Srkajoč vase ta duh, se je Andrej v spanju krotko, po otroško smehljaj.

— Poglej ga, smehlja se, — je zašepetal paznik tovarišu. — Tej številki se je gotovo zmešalo. Pomisli: čez eno uro in četrt pridejo ponj.

— Še prej, čez dobro uro. Ljudi se je pa zbralo prav, kakor štirinajstega julija. Pravilo, da so vsi balkoni sosednjih hiš že oddani. Kdor že ni tam, ne bo mogel dalj, ko do trga Denfer Rocheream. Vse to zaradi vremena.

Štev. 37090/27 — ref. XIII.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

mizarskih del z okovjem in podbarvanjem

za palačo »Delavske zbornice« na Miklošičevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni razpisni pripomočki in podatki se dobe od 30. decembra 1927 dalje med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II.

Ponudbe je vložiti najkasneje do 9. januarja 1928 do 11. ure dopoldne pri imenovanem uradu.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI,

dne 24. decembra 1927.

Se li želite znebiti Vašega revmatizma, gihta?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, poškodovane roke in noge, trganje, zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, čisto tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in boleznih kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

JAZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, ki razkaja sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, toraj ni takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč je to produkt, ki ga nudi priroda sama za rešitev bolnega človeštva.

DAJEM BREZPLAČNO VSAKOMUR NA POIZKUŠNJO!

Pišite mi takoj in dobili boste pri mojih, v vseh deželah obstoječih skladiščih popolnoma zastoj in franco enkratno poskušnjo skupaj s poučno razlago. In tako se boste sami uverili o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

August Märake, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse No. 5, Abt. 334.

Veliko izbiri volnenih jopic, puloverjev vsakovrstnih bluz, perila, kravat, vezenin in nogavic, rokavic ter zimskega perila priporočila po izredno nizkih cenah

IGNACIJ ŽARGI, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta.

TISKARNA „MERKUR“

GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

TELEFON ŠTEV. 2552.

TELEFON ŠTEV. 2552.

Se priporočila za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

STAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Sv. Ljubljana
Sv. Petra c. 12

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debele tiskane pa Din 1.—

Išče se

stanovanje, obstoječe iz kuhinje ter dveh sob v centru mesta. Plača se dobro. Ponudbe na upravljalno listo pod Stanovanje.

Koks - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 2056.

Umrl je naš dolgoletni, neumorni član načelstva, tovariš

ANTON RAVHEKAR

trgovec in posestnik

nenadne smrti.

Pogreb zvestega člana tovariša bo v sredo, dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne od doma žalosti, Resljeva cesta šte. 26.

Nepozabnega, zaslužnega tovariša pokojnika ohranimo v trajnem in častnem spominu.

Ljubljana, dne 27. decembra 1927.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Gremij trgovcev v Ljubljani.